

electronic democracy. (2009). The Council of Europe's Ad Hoc Committee on e-democracy. Retrieved from:

https://www.coe.int/t/dgap/democracy/Source/EDemocracy/CAHDE_IV/CAHDE%20indicative%20guide%20no%201%20Eonly_23Feb09.pdf.

7. Concept of e-democracy development in Ukraine. Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine, November 8, 2017 № 797-r. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/797-2017-%D1%80> [in Ukrainian].

8. On approval of the Regulations of the Cabinet of Ministers of Ukraine. Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine, July 18, 2007 № 950. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950-2007-%D0%BF> [in Ukrainian].

9. On ensuring civil society participation in the formation and implementation of public policy. Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine, November 03, 2010 (revision on May 07, 2019) № 996. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF> [in Ukrainian]

УДК 305.08:417.011

Кононенко В.В.,

*доктор історичних наук, професор кафедри права і публічного управління
Вінницького державного педагогічного університету*

ім. Михайла Коцюбинського

Найда Т.М.,

*Здобувач ступеня магістр, Вінницький державний педагогічний
університет імені М.Коцюбинського*

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

У сучасному глобалізованому світі гендерна демократія знаходиться на порядку денному як нагальне завдання розвитку суспільства. Вона зумовлена практичним втіленням основних принципів і положень Декларації Тисячоліття ООН, що затверджена 189-ма державами світу в 2000 р. на Саміті Тисячоліття ООН. Шлях усвідомлення необхідності

приєднання до згаданої міжнародної угоди Україна проходила впродовж багатьох років. Лише в 2012 р. Україна Указом Президента ухвалила Стратегію державної кадрової політики на 2012–2021 рр., що передбачає впровадження гендерної політики та забезпечення гендерної рівності в системі публічного управління і визнає його одним із пріоритетних напрямів розвитку демократії. У той час, коли європейські країни силою державного апарату розв'язували означені проблеми, Україна не ставила це за першочергову мету.

Серед пріоритетів, які визначила для себе Україна щодо забезпечення гендерної рівності, є подолання різниці в можливостях самореалізації в публічній і приватній сферах для чоловіків та жінок як на законодавчому рівні, так і в реальному житті [1].

Процес формування гендерної політики та визначення шляхів її реалізації в Україні висвітлено в роботах таких вітчизняних учених, як: М. Богачевська-Хомяк, І. Богословська, Н. Гога, І. Голубєва, В. Довженко, Л. Кобелянська, А. Комарова, Л. Кормич, Е. Лібанова, Л. Морозко, М. Орлик, А. Пашко, Р. Рубань, Л. Смоляр, С. Станік, Н. Чухим та ін.

Гендерна політика – наскрізна, а не тематична проблематика. Вона стосується усіх аспектів життя людини – жінок і чоловіків, які мають різні перспективи, потреби, інтереси, ролі, ресурси, і ці відмінності між ними можуть бути посилені соціальною, етнічною належністю, віком чи іншими обставинами. Отже, до вирішення проблеми слід підходити комплексно, поєднуючи досягнення науки у вирішенні гендерної проблематики, впровадження гендерного підходу в усі сфери державної політики і сфери управління через удосконалення й оцінку процесів прийняття рішень, створення законодавства, вироблення стратегічної політики та програм у всіх сферах і на всіх рівнях з метою забезпечення принципу гендерної рівності і головне удосконалення державного механізму реального забезпечення захисту рівних прав громадян [2].

У сфері гендерної політики головним завданням постало досягнення – гендерного балансу. Гендерний баланс – це індикатор демократичності і дотримання основних громадянських свобод. Він відображує процес утвердження в Україні соціальних, економічних та політичних стандартів. Задля забезпечення реальної гендерної рівності в Україні, визначено такі основні завдання:

- забезпечити гендерне співвідношення на рівні не менше 30 до 70 % тієї чи іншої статі у представницьких органах влади і на вищих щаблях виконавчої влади;
- скоротити наполовину розрив у доходах жінок і чоловіків [3].

Завдання розвитку, що пов'язані із забезпеченням гендерної рівності, зазнали в Україні значної адаптації порівняно із зобов'язаннями, проголошеними на міжнародному рівні.

Проблеми гендерної нерівності в українському суспільстві мають принципово інший характер: високі рівні зайнятості й освітньо-професійної підготовки жінок супроводжуються їх незначним представництвом у сфері прийняття рішень – у політичному житті, на вищих щаблях державного управління, у керівництві економічних організацій; високим рівнем професійної гендерної сегрегації, тобто зосередження жінок і чоловіків на посадах різного рівня й у різних сферах економічної діяльності; значним гендерним розривом у рівні доходів населення й актуалізацією проблеми фемінізації бідності. Окреслені проблеми зосереджують завдання гендерного розвитку в Україні на забезпеченні рівних можливостей у суспільно-політичному житті і державному управлінні, скороченні розриву в рівні доходів жінок і чоловіків. Система гендерних індикаторів прогресу в досягненні цих завдань включає індикатори, що характеризують участь жінок і чоловіків на вищих щаблях державного управління (серед державних службовців 1–2 категорій), у представницьких органах влади різного рівня – в

національному парламенті й органах місцевого управління, а також гендерне співвідношення середньої заробітної плати в економіці.

Серед заходів, що передбачені на короткострокову перспективу, слід виділити такі: адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу у сфері гендерної рівності; сприяння науковим й експертним дослідженням з питань забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків, інформаційно-просвітницькій роботі щодо ліквідації всіх форм дискримінації за ознакою статі; державний контроль за дотриманням гендерної рівності під час вирішення кадрових питань у центральних і місцевих органах виконавчої влади; створення Міжвідомчої координаційної ради з питань сімейної, гендерної політики, демографічного розвитку і протидії торгівлі людьми; утворення при центральних і місцевих органах виконавчої влади консультативно-дорадчих органів (мережі Гендерних ресурсних центрів), експертних робочих груп з гендерних питань за участю науковців і представників громадських організацій; проведення гендерного аналізу кадрового складу центральних і місцевих органів виконавчої влади, а також працівників галузей; продовження формування нормативної бази з гендерної проблематики; активізація роботи недержавних громадських організацій щодо формування гендерної культури населення, провадження відповідної інформаційно-просвітницької діяльності у цій сфері; залучення ЗМІ до висвітлення гендерних проблем [4].

Отже, одним із напрямів реформування системи державного управління в Україні має стати цілеспрямоване вдосконалення організаційного механізму забезпечення гендерної рівності, покликаного забезпечувати впровадження гендерного підходу в усі сфери життя. Для цього пропонується використовувати комплексний організаційний механізм, складовими частинами якого є: визначення особливостей гендерної свідомості; аналіз існуючого досвіду у сфері формування та реалізації гендерної політики; формування з урахуванням особливостей

гендерної свідомості та результатів аналізу змісту і напрямів реалізації публічної гендерної політики, що має базуватися на принципах гендерної рівності; визначення та виділення необхідних ресурсів; реалізація механізму; аналіз результатів реалізації механізму забезпечення гендерної політики.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА:

1. Гендерні аспекти європейського права. Досвід адаптації законодавства країн Центральної та Східної Європи // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: pdp.org.ua/index.php?...id...

2. Андронік Л.Д. Зарубіжний досвід участі жінок у політиці / Л.Д. Андронік // [Ел.ресурс]. – Режим доступу: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/35/Andronik.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

3. Солодова Д. Женская доля: Как распределены места в парламентах мира. / Д. Солодова // [Ел.ресурс]. – Режим доступу: <https://birdinflight.com/ru/infografica/zhenskaya-dolya-kak-raspredeleny-mesta-v-parlamentah-mira.html>

4. Микитко О. Вплив гендерних стереотипів на статус жінки-лідера в сучасному українському суспільстві. / О. Микитко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://vlp.com.ua/files/27_41.pdf

УДК 351/354; 316.776.3

Тодорова О.Л.,

кандидат наук з державного управління, доцент кафедри публічного управління та регіоналістики, Одеський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України

Лесик О.В.,

кандидат наук з державного управління, доцент кафедри публічного управління та регіоналістики, Одеський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України

**ІТ ТА СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА РОЗВИТКУ
КОМУНІКАЦІЙ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ ЗАДЛЯ
УПРАВЛІННЯ СПРИЙНЯТТЯМ ЗМІН**